

Maler historien i vannfarger

I 42 år har tannlege Helge Foosnæs funnet glede og inspirasjon i det gode samarbeidet han har hatt med kolleger i tannhelsetjenesten. Som pensjonist får han nå tid til å utvikle sitt eget uttrykk som akvarellmaler.

 STONE ELISE ENG GALÅEN
 PRIVAT

Det er viktig for meg å presisere at når det kommer til å male bilder, så er jeg den glade amatør. Jeg vet hvor krevende det er å bli god i et fag, hvor hardt man må studere, og hva det koster å holde seg oppdatert underveis i yrkeskarriæren. En profesjonell kunstner kan planlegge og forutsi hvordan akvarellen skal se ut når den er ferdig. Selv er jeg avhengig av «the lucky stroke», forteller Foosnæs.

Ikke desto mindre, tidligere i år ble han invitert til å holde pop-up-utstilling og foredrag om akvarellmaling i kulturhuset i Fosnes kommune.

– Jeg sa ja under tvil, og ble en god opplevelse rikere. Fordelen med å være pensjonist, er jo nettopp å kunne fordype seg i det du har lyst til, og ikke har hatt tid til tidligere, sier Foosnæs, som har jobbet som privat-praktiserende de siste 18 årene.

Vil hedre gamle bygninger

Sitt første kurs i akvarellmaling tok han i 2013. Siden er det blitt flere, og høsten 2018 gikk turen til Il Convento-klosteret i Italia, ikke langt fra byen Trevi. Det ble en uke full av ny

lærdom, hyggelige bekjenskaper, og ikke minst gammel historie.

– Malehobbyen gir meg mulighet til stadig å lære noe nytt, oppleve nye reisemål, og møte folk med felles interesser. I tillegg er det spennende for en historie-freak å bo i et kloster bygget i 1158, sier Foosnæs.

Først og fremst er det fascinasjonen for historie og gammel bebyggelse som kommer til uttrykk i maleriene hans. Han er opptatt av hvordan og hvorfor husene ble bygget, og ønsker å komme nærmere menneskene som brukte og levde i dem. Helt frem til han var 13 år hadde Foosnæs besteforeldre som drev småbruk med to hester.

– Tidligere var gårdsbrukene små samfunn. Om sommeren bodde jeg sammen med besteforeldrene mine. For meg var det helt fantastisk å gå sammen med «kårkallan» på nabogårdene. Jeg var plagsom og prata mye, men jeg fikk lov til å være med å jobbe, humrer Foosnæs.

Når han i dag maler gamle bygninger og bosetninger, er det med respekt for de som slet og jobba – både inne og ute.

– Jeg synes husene forteller en utrolig tøff og dramatisk historie om menneskene som bodde der. De hadde lange

Bryggerekke.

arbeidsdager og begrensede ressurser. Det er nok i bunn og grunn interessen for fortiden som har ansporet meg til å plukke opp penselen, sier Fossnæs.

Finner en fellesnevner

Det ble tidlig klart for de voksne at Helge likte å tegne. Dro foreldrene på fjelltur, var det stas for en liten gutt å bo et par dager hos gammeltante Alvhild.

– Så snart hun ville ha fred og ro, ga hun meg papir og blyant. Opp gjennom livet har jeg som regel alltid hatt en blyantstump og en papirbit lett tilgjengelig. Noen raske skisser eller et par kruseduller er en fin avkobling i hverdagen, sier han.

Fossnæs maler best etter minnet. Vakre minner om små sjøhus mellom sjø og land. Eller fjellbjørka han har søkt ly under så mange ganger. Detaljene er lagret i hukommelsen. Ofte har han også tegnet motivene sine tidligere.

– Hvis jeg maler et sjøhus, maler jeg fellesnevneren for slike sjøhus i Trøndelag. Lave skjær og holmer, masse vann og himmel. Det hender også at jeg tar bilder som jeg kan male etter når jeg trenger å trene på noe, det kan være en spesiell takvinkel eller stedstypisk vegetasjon. Da stjeler jeg

det som er karakteristisk slik at det blir gjenkjennbart. Et fotografi kan også være til hjelp for å plassere objektet sannferdig i landskapet, forteller han.

Han ble utdannet i en tid da det fantes få spesialister innen faget og allmenntannlegen dermed måtte være god på alt.

– Jeg har gledet meg over å kunne levere denne tjenesten i 42 år. Det kan sikkert diskuteres om tannlegearbeidet kan sammenliknes med kunst. Men en ting er sikkert. Det kan være en kunst å få det til noen ganger, sier Fossnæs.

Det samme mener han kan sies om utbyggingen av tannhelsestjenesten i Norge, fra 1950 til 1967.

– Det var også litt av et kunststykke. Lovgivningen som kom på tannhelsefeltet rundt 1950 har hatt stor betydning for folkehelsen i Norge, slår han fast.

Kona nyter freden

Han ser frem mot nye akvarellkurs, både i inn- og utland. Portugal og Frankrike frister. Det samme gjør Finnmarksvidda og Lyngsalpene i Troms. For aller helst drar Fossnæs til fjells. Et akvarellkurs i slike omgivelser står høyt på ønskelista.

– Jeg har hatt et sterkt forhold til fjellet gjennom hele livet. I yngre år var målet med turen å gå så langt som mulig, helt inn til bakerste blåne. I voksen alder er det tilfredsstillende bare å være der, sier han.

I årene fremover skal han nyte pensjonisttilværelsen. At en stor del av den kommer til å handle om akvarellmaling, er han nokså sikker på. Han maler hjemme i leiligheten i Namsos, eller på hytta. Kona gjennom 43 år lar ham holde på, og nyter freden. Foosnæs er en energisk mann. Sin interesse for historie kombinerer han med et engasjement

for tiden vi lever i nå. Blant annet er han opptatt av matproduksjon og verdiskaping i distriktene.

– En restaurant i Trondheim fikk nylig en stjerne i Michelin-guiden. Restauranten får råvarene sine fra et lite gårdsbruk utenfor byen. Kokken kjenner bonden, og vet at han driver tradisjonelt og bærekraftig. Det at bonden steller godt med dyra sine gir råvarer med topp kvalitet – kunst det også! Slike ting inspirere meg til å male et gammelt gårdsbruk eller to, sier Foosnes fornøyd.

Helge Foosnæs maler best etter minnet.

Fjellbjørk.

Il Convento, Italia.

Småbruk.